

Thema boom De droomboom.

Benodigdheden

Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*. In dit boek is over dit thema meer informatie te vinden. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, raadpleeg dan het overzicht in het werkvormen ABC op de bladzijden 150 t/m 175 van dit boek of hoofdstuk 7 van het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*.

Deze les is uitgewerkt aan hand van dit hoofdstuk 7 uit *Geestelijke stromingen geven*:

- + Waarom: Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + Daarom: De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij dit onderwerp
- + Doen: Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4-12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal

- + Vier grote kaarsen (*)
- + Groene takken om een krans te maken waarop de vier kaarsen worden bevestigd
- + Een zevenarmige kandelaar (*)
- + Een aantal verschillende gezelschapsspelletjes (voor de tweede bijeenkomst)
- + Bijbel of een kinderbijbel (zie de bijbelrooster)
- + Een grote kale tak of een boom (voor de derde thema)
- + Een altijd groene (kerst)boom (voor de vierde thema)
- + Materiaal zoals grote dozen en kokers (waar bijvoorbeeld een tapijt over heen wordt gerold) om een totempaal in vier of vijf delen te maken
- + werkbladen

(*)U kunt de vier kaarsen gebruiken als voorbereiding door steeds bij een ander thema een kaars aan te steken (zie voor de vier kaarsen de toelichting bij advent).

Waarom

In de laatste weken voor de kerstvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om het kalenderjaar af te ronden met een onderwerp dat veel mensen aanspreekt.

Het thema boom zal veel mensen aanspreken omdat in de maand december veel mensen een (kerst)boom in huis halen.

Een boom is een belangrijk symbool, want op allerlei manieren drukt het beeld van de boom diepere betekenissen uit. Want de universaliteit van het symbool 'boom' zegt veel over de communicatieve mogelijkheden van het symbool. Men kan met elkaar een gesprek houden rondom 'bomen', diepere gedachten en gevoelens kunnen kenbaar worden gemaakt.

In deze periode kunt aan hand van een viertal 'symbolen' van de boom behandelen:

1. De boom van kennis van wijsheid (boeddhisme en jodendom)
2. De wereldboom (jodendom)
3. De droomboom
4. Kerstboom (Germanen, christendom)

Meer informatie over het thema boom kunt u lezen in '*De Vleugels van de Tijd*' (blz. 34 - 39).

Daarom

Voor alle basisscholen die zich willen bezighouden met de thema's die in deze periode actueel zijn: de boom als een symbool voor de toekomst.

Doen

Bedoeld voor alle groepen!

Liederen uit de bundel *Eigen-wijs* die geschikt zijn bij het thema Boom:

- + Kling klokje klingelingeling
- + De droomboom
- + Midden in de winternacht (3e couplet: ondanks winter, sneeuw en ijs bloeien alle bomen).
- + O Tannenbaum of O denneboom
- + Er is een roos ontsprongen uit ene wortelenstam (*)

(*) De tekst van dit lied is onder andere gemaakt naar aanleiding van een tekst uit het boek van de profeet Jesaja en Bertus Aafjes heeft hierbij zijn eigen gedicht geschreven:

*'Uit Jesse sproot een worteltak:
Een twijgje zich ter wereld brak;
Die twijg bracht ons een roosje rood,
Dat wonderlijk de twijg ontsproot.'*

N.B. Wanneer u meer liederen met de kinderen ter gelegenheid van het kerstfeest wilt (samen) zingen, dan adviseren wij u om 'oude' en 'traditionele' liederen uit te kiezen, zoals 'Nu zijt welkome', 'Eer zij God in onze dagen', 'Midden in de winternacht', 'O denneboom', 'De herdertjes lagen bij nachte', 'Hoe leit dit kindeke', 'Er is een kindeke geboren op aard', 'Stille Nacht, heilige nacht', 'Wij komen tezamen'. De reden is dat deze oude teksten bij jong en oud toch altijd tot de verbeelding spreken en dat iedereen ze kan meezingen!

Voorbewerken (

U begint met de kinderen een kringgesprek over dromen. Waarover dromen ze? Waarom dromen mensen eigenlijk? Zouden bomen ook in dromen kunnen voorkomen? Zo ja, hoe dan eigenlijk: groot, klein, gevaarlijk, met veel vruchten, kaal, met veel bladeren, vol met vogels?

Semantiseren

Vertel de kinderen het volgende verhaal: De Wolkenboom (*).

Er was eens een klein jongetje dat wilde zo graag bij de wolken zijn. Wanneer hij ernaar keek leek het hem wel leuk om op de wolken te zitten en naar beneden te kijken. Hij vroeg aan zijn vader: 'Hoe ziet de wereld eruit, als je op de wolken bent?'

'Wel, alles zal er wel wit en blauw uitzien en het is er muisstil', antwoordde zijn vader. Dat antwoord vond het kereltje wel leuk en hij klom naar de zolder en keek uit het raam. Maar hij was nog niet hoog genoeg. Ver boven zijn hoofd kwamen de wolken voorbij en hij kon er niet bij.

'Ik zal een boom in de tuin planten', dacht het jongetje, 'en die noem ik de wolkenboom. En als hij groot genoeg is, dan klim ik in zijn takken en stap zo op de wolken'.

Hij ging naar het bos en vond een eikel. Hij stopte de eikel in een stenen bloempot en ging elke morgen kijken of de wolkenboom al begon te groeien. Ja en op een ochtend, daar was het boompje. Het was nog zo klein, maar of daar een boom uit zou groeien zou je eigenlijk niet zeggen. Maar het jongetje geloofde er wel in. Hij zette de pot in de vensterbak en hij ging nooit naar school voor hij een kopje water in de aarde gegoten had. En na drie jaar was het boompje al zo groot, dat de pot rond de wortels barstte. De jongen, zelf ook wat ouder, plantte de boom in de tuin. De zon, de regen en de wind zorgden nu voor de boom. En naarmate de jongen ouder werd vergat hij hem.

Maar de boom vergat de jongen niet! Toen hij nog een eikel was, had hij hem duidelijk horen zeggen dat hij naar de wolken moest gaan groeien, en dat kon hij nooit vergeten. Hij strekte de wortels diep onder de aarde en rekte zijn bruine kruin steeds hoger naar de hemel. 'Al gelooft niemand meer in me', dacht de boom, 'ik ga door, want ik ben voor de wolken geboren.'

De jaren gingen voorbij en de boom werd groter. De jongen .....

Hoe gaat nu verder? Met de jongsten kunt u hierover een kringgesprek houden en de ouderen zouden het verhaal kunnen afschrijven en dan bespreken.

De vragen die daarbij kunnen opkomen zijn: waarom vergat de jongen de boom? Zal hij zich hem weer herinneren? Waardoor zal hij zich hem herinneren? (als hij in de problemen zit, op zijn oude dag, wanneer zijn zoontje aan hem zal vragen: 'Papa, wat is dat voor een boom? Wanneer zijn vrouw hem vraagt de boom te kappen, omdat hij te veel zon wegneemt). Blijven de mensen hun dromen najagen?

(* een bewerking van een verhaal van Godfried Bomans, uit het Sprookjesboek, Amsterdam/Brussel, 1965.

Toelichting:

Er zijn mensen die er een liefhebberij van maken: het fotograferen van wolken. Want geen wolk is gelijk aan de ander, elke wolk is uniek in kleur, in donkerte en vorm. Wolken hebben ook invloed op de wereld en de mensen: zij brengen regen, wind, storm, schaduw en hebben ook grote invloed op de stemmingen van de mensen. Vroeger werden de mensen veel sterker aangesproken door de wolken. Men zag ook wel eens boodschappen (van God) in de wolken.

Consolideren (meerdere oefeningen, de diepte in)

Voor de jongsten is het werkblad waarop een boom staat met grote 'wolken' getekend. In de wolken kunnen de kinderen hun 'dromen' tekenen of schrijven.

U kunt ook met de kinderen mediteren. Dan vraagt u aan de kinderen of zij hun ogen even dicht willen doen. Wat zien ze nu door het verhaal eerst in hun gedachten. Teken of kleur dat in je mandala of schrijf dat op in je schrift. Voor mandala's: Kijk op de website van Echelon (www.StichtingEchelon.nl) open de pagina onder dagopeningen en kijk bij 'werken met mandala's'.

Bespreken van een aantal spreekwoorden of uitdrukkingen:

- In de wolken zijn
- Donkere wolken pakken zich samen
- Geen wolkje aan de lucht
- Een wolkje van een kind

Controleren

De kleinere kinderen kunnen een wolk tekenen en in de wolk tekenen ze waar ze van dromen.

De oudere kinderen kunnen rondom dit thema een woordspelletje maken.

Verder is het zeker de moeite waard om het liedje: 'De Droomboom' met elkaar te zingen.

Een andere mogelijkheid tot afsluiting is dat u een kale boom (of een grote tak) in het midden van de ruimte zet en de kinderen kunnen op stevig papier, dat in de vorm van wolkjes is uitgeknipt, hun dromen tekenen of schrijven en dat daarna in de boom ophangen.

Suggesties voor een slotviering of een gezamenlijke afsluiting: raadpleeg hierbij het boek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).

StichtingEchelon.nl